

การพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้
สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
Development of Gifted and Talented Students by Enrichment Program for
Gifted and Talented Students

คมกริช แม่นยำ¹

Komgrit Manyam¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ) ศึกษาผลการพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในด้านการสร้างผลงาน
ความสามารถในการคิดและคุณลักษณะของผู้ที่มีความสามารถพิเศษโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน
ที่มีความสามารถพิเศษ 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน
ที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มที่ศึกษา คือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนา
การศึกษา ปีการศึกษา 2555 ที่ผ่านการคัดเลือกเข้าโครงการเติมเต็มศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 110 คน อาจารย์ผู้สอนในโครงการเติมเต็มศักยภาพนักเรียน
ที่มีความสามารถพิเศษ จำนวน 31 คน และผู้ปกครองของนักเรียนที่ผ่านการคัดเลือกเข้าโครงการเติมเต็มศักยภาพ
นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ จำนวน 10 คน เครื่องมือวิจัยได้แก่แบบสอบถามแบบประเมินผลงานของนักเรียน
แบบประเมินความสามารถในการคิดของนักเรียนและแบบประเมินคุณลักษณะของผู้ที่มีความสามารถพิเศษ
ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลงานของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีถึงดีมาก (ร้อยละ 96.4) ความสามารถ
ในการคิดของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีถึงดีมาก (ร้อยละ 86.4) และนักเรียนมีคุณลักษณะของผู้มี
ความสามารถพิเศษอยู่ในระดับดีถึงดีมากทุกรายการ 2) ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ พบว่า
นักเรียนมีคุณลักษณะของผู้มีความสามารถพิเศษ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีระบบการทำงานที่เข้มแข็ง
กิจกรรมที่ให้ความรู้แปลกใหม่ สนุก ไม่เครียด การบริหารจัดการที่ผู้บริหารเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุน
การจัดกิจกรรม ปัญหาอุปสรรค พบว่า นักเรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคลค่อนข้างมาก ไม่เอาใจจริงเอาใจใน
การทำกิจกรรม ไม่มีสมาธิและความตั้งใจในการทำงาน ขาดความร่วมมือในการทำกิจกรรม การจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้ที่ยากนักเรียนจะไม่ชอบ รู้สึกไม่สบายใจ หากเป็นกิจกรรมที่ง่ายเกินไปนักเรียนก็จะไม่สนใจ การบริหารจัดการ
ซึ่งจัดเวลาในการจัดการเรียนรู้น้อยเกินไปสำหรับการพัฒนานักเรียน

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) study results of the development for gifted and
talented students in the areas of assignments, thinking skills and gifted and talented students'
characteristics by enrichment program for gifted and talented students 2) study the factors
supporting the gifted and talented students to be successful and the barriers for providing learning
for the gifted and talented students. The population of this study comprised 110 students of
Kasetsart University Laboratory School, center for educational research and development the

Key Words: Gifted and Talented Students, Enrichment Program

e-mail address: fedukgm@ku.ac.th

¹ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา กรุงเทพฯ 10900

¹ Kasetsart University Laboratory School, Center for Educational Research and Development, Bangkok 10900

academic year 2012 who were selected by the Enrichment Program for gifted and talented students, 31 teachers of the Enrichment Program for gifted and talented students and 110 parents of students who were selected by the Enrichment Program for gifted and talented students. The research included were 1) a questionnaire 2) an assessment form for thinking skills 3) an assessment form for gifted and talented students' characteristics.

The overall findings indicated that 1) a learning model is an extra curriculum enrichment program focusing on thinking skills and students' project, and learning model for the 4th – 6th grade, students, the grade 7th - 9th students learning separate subjects, and the 10th - 11th grade students leaning by doing project work under supervision of advisers. 2) most of students' projects are good to excellent (96.4 %). The thinking skills of most students are good to excellent (86.4 %) and the characteristics of gifted and talented students are good to very good for all characteristics. 3) the factors supporting the gifted and talented students to be successful show that the students have the characteristics of gifted and talented students, learning activities had strong performance, the activities allowed the gifted and talented students to learn new knowledge and become fun and relaxed. The school board must support and pay close attention to the management of the program. The barriers show that the students have more individual differences, do not pay close attention to the activities, and do not take part in the activities. Moreover, the students do not like the activities and feel uncomfortable if the activities are difficult. The students are not interested in the activities if the activities are too easy. Also, the period of program is too short to develop the students.

คำนำ

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ประกอบกับเอกลักษณ์ของโรงเรียนที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนทุกด้านให้เต็มตามศักยภาพ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อสนองความต้องการและศักยภาพของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยโปรแกรมสำหรับนักเรียนทั่วไปและโครงการการศึกษาพิเศษ ในขณะเดียวกันนักเรียนของโรงเรียนจำนวนมากเป็นนักเรียนที่มีศักยภาพในการเรียนรู้สูงตั้งจะเห็นได้จากจำนวนนักเรียนที่ชนะการแข่งขัน/ประกวด ผลการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ตลอดจนผลการทดสอบระดับชาติซึ่งอยู่ในระดับสูง นักเรียนกลุ่มนี้สมควรได้รับการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพเพื่อความเป็นเลิศในแต่ละด้านตามความสามารถของนักเรียน โรงเรียนจึงได้จัดตั้งโครงการเติมเต็มศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ (Enrichment Program for Gifted and Talented Students) มีการศึกษาอย่างเป็นระบบด้วยกระบวนการวิจัยและพัฒนาตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 โดยจัดเป็นลักษณะโปรแกรมเสริม (Enrichment Program) ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่นอกเหนือจากในห้องเรียนปกติ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดและกระบวนการ โดยมีเป้าหมายให้ได้ชิ้นงาน/โครงการเป็นสำคัญ อีกทั้งให้นักเรียนตระหนักที่จะพัฒนาตนเองและสร้างประโยชน์แก่สังคม

วัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ 1) ศึกษาผลการพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านการสร้างผลงาน ความสามารถในการคิดและคุณลักษณะของผู้ที่มีความสามารถพิเศษ 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548) ซึ่งได้ให้คำนิยามว่า

เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ หมายถึง เด็กที่แสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่นในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านในด้านสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ การใช้ภาษา การเป็นผู้นำ การสร้างงานทางทัศนศิลป์และศิลปะการแสดง ความสามารถด้านดนตรี ความสามารถทางกีฬาและความสามารถทางด้านวิชาการในสาขาใดสาขาหนึ่งหรือหลายสาขาอย่างเป็นที่ประจักษ์ เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กอื่นที่มีอายุระดับชั้นเดียวกันที่มีสภาพแวดล้อมหรือประสบการณ์เดียวกัน นอกจากนี้ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้มีความสามารถพิเศษ 12 ด้าน ซึ่ง George Betts (2552) ได้นำเสนอไว้ ดังนี้ 1) แรงจูงใจ 2) ความสนใจ 3) ทักษะในการสื่อสาร 4) ความสามารถในการแก้ปัญหา 5) ความจำ 6) ความอยากรู้อยากเห็นและเสาะแสวงหา 7) ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง 8) ความมีเหตุผล 9) จินตนาการ/ความคิดสร้างสรรค์ 10) อารมณ์ขัน 11) การเอาใจจริงเอาใจจ 12) การไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น

อุปกรณ์และวิธีการ

กลุ่มที่ศึกษา

- 1) นักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกเข้าโครงการเติมเต็มศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ปีการศึกษา 2555 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 84 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 25 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 5 จำนวน 1 คน
- 2) อาจารย์ผู้สอนในโครงการเติมเต็มศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 18 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 12 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 5 จำนวน 1 คน
- 3) ผู้ปกครองของนักเรียนที่ผ่านการคัดเลือกเข้าโครงการเติมเต็มศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 110 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 25 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 5 จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลงานและความสามารถในการคิดและคุณลักษณะของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ได้แก่ แบบประเมินผลงานของนักเรียน แบบประเมินความสามารถในการคิดของนักเรียนและแบบประเมินคุณลักษณะของผู้ที่มีความสามารถพิเศษ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

วิธีดำเนินการ

วิธีวิจัยในการศึกษานี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อเติมเต็มศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษโดยกำหนดโปรแกรมการจัดการเรียนรู้และวิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ดังนี้

1. การพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านการสร้างผลงาน ความสามารถในการคิดและคุณลักษณะของผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

1.1 จัดโปรแกรมการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีลักษณะเป็นโปรแกรมเสริมซึ่งมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ดังภาพที่ 1

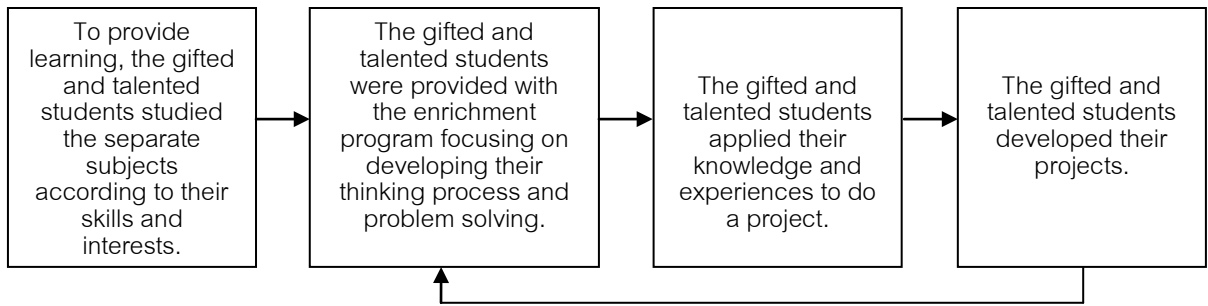

Figure 1 The learning model for the 4th – 6th grade gifted and talented students and the 7th – 9th grade gifted and talented students

1.2 จัดโปรแกรมการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีลักษณะเป็นโปรแกรมเสริมซึ่งมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 5 คือ ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในการทำโครงการและมีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำช่วยเหลือ มีรูปแบบดังภาพที่ 2

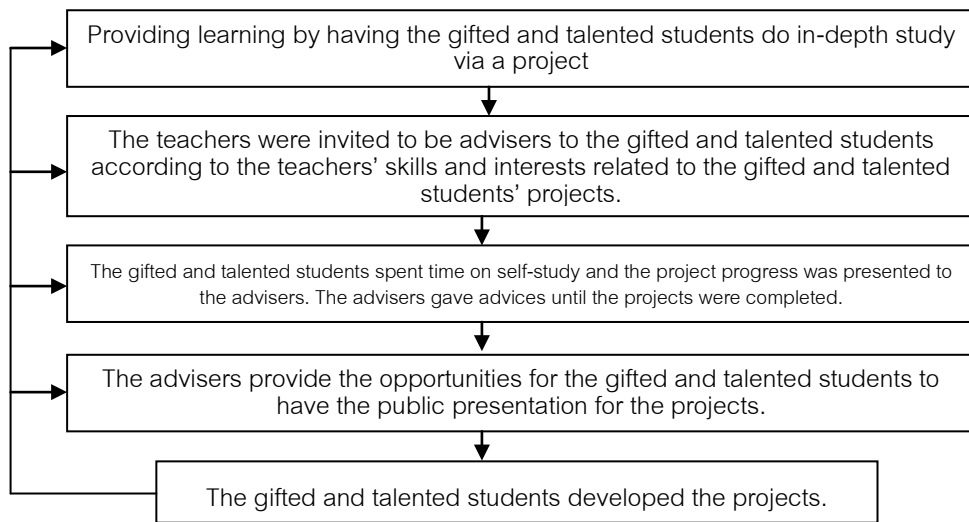

Figure 2 The learning model for the 10th – 11th grade gifted and talented students

2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลงาน ความสามารถในการคิดและคุณลักษณะของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ผู้วิจัยวิเคราะห์ค่าสถิติดังนี้ วิเคราะห์ค่าสถิติร้อยละจากการประเมินผลงานของนักเรียน วิเคราะห์ค่าสถิติร้อยละจากการประเมินความสามารถด้านการคิดของนักเรียนและวิเคราะห์ค่าสถิติร้อยละจากการประเมินคุณลักษณะของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ 2) การวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

ผล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลงาน ความสามารถในการคิดและคุณลักษณะของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

1.1 การประเมินผลงานของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

Table 1 Number and percentage of students who completed projects according to the quality

Grade	Number (student)	Number (percentage) of students according to quality of projects				
		Most	Much	Medium	Less	least
Grade 4 th	36 (32.7)	12 (10.9)	18 (16.4)	6 (5.5)	0 (0.0)	0 (0.0)
Grade 5 th – 6 th	48 (43.6)	24 (21.8)	24 (21.8)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)
Grade 7 th – 9 th	25 (22.7)	3 (2.7)	7 (21.8)	15 (13.6)	0 (0.0)	0 (0.0)
Grade 10 th – 11 th	1 (0.9)	1 (0.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)
Total number of students (%)	110 (100.0)	40 (36.4)	49 (44.54)	21 (19.1)	0 (0.0)	0 (0.0)

Table 1 แสดงให้เห็นว่าระดับคุณภาพของผลงานของนักเรียนอยู่ในระดับดีมีจำนวนมากที่สุดคือ 49 คน (ร้อยละ 44.54) รองลงมาคือระดับดีมาก 40 คน (ร้อยละ 36.4) และระดับปานกลาง 21 คน (ร้อยละ 19.1)

1.2 การประเมินความสามารถด้านการคิดของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

Table 2 Number and percentage of thinking skill assessment of students

Grade	Number (student)	Number (percentage) of students according to thinking skills				
		Most	Much	Medium	Less	least
Grade 4 th	36 (32.7)	24 (21.8)	12 (10.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)
Grade 5 th – 6 th	48 (43.6)	25 (22.7)	23 (20.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)
Grade 7 th – 9 th	25 (22.7)	3 (2.7)	7 (6.4)	15 (13.6)	0 (0.0)	0 (0.0)
Grade 10 th – 11 th	1 (0.9)	1 (0.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)
Total number of students (%)	110 (100.0)	53 (48.2)	42 (38.2)	15 (13.6)	0 (0.0)	0 (0.0)

Table 2 แสดงให้เห็นว่าระดับความสามารถในการคิดของนักเรียนอยู่ในระดับดีมากมีจำนวนมากที่สุดคือ 53 คน (ร้อยละ 48.2) รองลงมาคือระดับดี 42 คน (ร้อยละ 38.2) และระดับปานกลาง 15 คน (ร้อยละ 13.6)

1.3 การประเมินคุณลักษณะของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

Table 3 Number and percentage of gifted and talented students' characteristics.

Grade	Number (student)	Number and percentage of gifted and talented students' characteristics.				
		Most	Much	Medium	Less	least
Motivation	110	53 (48.18)	36 (32.73)	18 (16.36)	2 (1.82)	1 (0.91)
Interests	110	59 (53.64)	34 (30.91)	15 (13.64)	2 (1.82)	0 (0.00)
Communication Skills	110	57 (51.82)	40 (36.36)	9 (8.18)	3 (2.73)	1 (0.91)
Problem Solving Ability	110	55 (50.00)	37 (33.64)	16 (14.55)	1 (0.91)	1 (0.91)
Memory	110	57 (51.82)	30 (27.27)	18 (16.36)	5 (4.55)	0 (0.00)
Inquiry/Curiosity	110	60 (54.55)	38 (34.55)	10 (9.09)	1 (0.91)	1 (0.91)
Insight	110	58 (52.73)	35 (31.82)	12 (10.91)	5 (4.55)	0 (0.00)
Reasoning	110	55 (50.00)	35 (31.82)	20 (18.18)	0 (0.00)	0 (0.00)
Imagination/Creativity	110	64 (58.18)	29 (26.36)	14 (12.73)	3 (2.73)	0 (0.00)
Humor	110	55 (50.00)	37 (33.64)	18 (16.36)	0 (0.00)	0 (0.00)
Intensity	110	53 (48.18)	36 (32.73)	18 (16.36)	3 (2.73)	0 (0.00)
Sensitivity	110	52 (47.27)	39 (35.45)	16 (14.55)	3 (2.73)	0 (0.00)

Table 3 แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการเติมเต็มศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษพบว่านักเรียนมีคุณลักษณะของผู้มีความสามารถพิเศษอยู่ในระดับดีถึงดีมากทุกรายการ โดยคุณลักษณะด้านจินตนาการ/ความคิดสร้างสรรค์ได้รับการประเมินสูงสุด คือ 64 คน (ร้อยละ 58.18) รองลงมาคือความอยากรู้อยากเห็นและเสาะแสวงหา 60 คน (ร้อยละ 54.55) และความสนใจ 59 คน (ร้อยละ 53.64)

2. ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

2.1 ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามความคิดเห็น ได้ข้อสรุปดังนี้

2.1.1 ด้านนักเรียน นักเรียนมีคุณลักษณะของผู้มีความสามารถพิเศษ มีความอดทน มุ่งมั่น

2.1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ 1) การประชุมวางแผนการทำงานร่วมกันระหว่างคณะอาจารย์ผู้สอนในการจัดทำโครงการสอนระยะยาวและแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีหลักการเพื่อเติมเต็มศักยภาพนักเรียน โดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิด การแก้ปัญหาด้วยเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย 2) อาจารย์ผู้สอนมีศักยภาพในด้านการสอน เนื่องจากได้รับการเพิ่มพูนประสบการณ์/ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เช่น การศึกษาดูงานทั้งจากภายในและต่างประเทศ 3) การประชุมผู้สอนเป็นระยะ ๆ เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ชักถามปัญหา ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ 4) การจัดกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นกิจกรรมที่ให้ความรู้แปลกใหม่ ซึ่งนักเรียนไม่เคยทำมาก่อนหรือเป็นกิจกรรมที่ได้ลงมือทดลอง ปฏิบัติจริง มีลักษณะที่ให้นักเรียนได้ฝึกการคิด (วิเคราะห์/แก้ปัญหา/จินตนาการ/สร้างสรรค์) ตรงกับความสนใจของนักเรียน เป็นกิจกรรมที่สนุก ไม่เครียด ได้เรียนรู้ผ่านการเล่นและเป็นกิจกรรมที่ไม่ง่ายหรือยากจนเกินไป 5) การจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้พบกับผู้ที่มีความสามารถ ประสบความสำเร็จในการทำงานซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีให้นักเรียนได้เรียนรู้ 6) อาจารย์มีจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้ กระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียนและทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยดี

2.1.3 ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรม เข้าใจความจำเป็นในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียน โดยให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ ทันสมัย และเพียงพอแก่นักเรียน เช่น การศึกษานอกสถานที่ เครื่องคอมพิวเตอร์ iPad เป็นต้น มีระบบการทำงานที่เข้มแข็ง โดยมีการวางแผนการทำงาน มอบหมายงานและแบ่งงานตามความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล และยังมีการประสานงานกันเป็นอย่างดีในลักษณะของความเป็นกัลยาณมิตร

2.2 ปัญหาอุปสรรคต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสนทนากลุ่ม ได้ข้อสรุปดังนี้

2.2.1 ด้านนักเรียน 1) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาจารย์ผู้สอนมีความพึงพอใจในระดับปานกลางเนื่องจากนักเรียนเริ่มเข้าโครงการปีแรก อีกทั้งมีการปรับวิธีการคัดเลือกนักเรียนเข้าโครงการ ทำให้นักเรียนในโครงการมีจำนวนมากและมีความแตกต่างระหว่างบุคคลค่อนข้างมากทำให้เป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรม 2) นักเรียนไม่เอาใจจริงเอาใจในการทำกิจกรรม ไม่มีสมาธิและความตั้งใจในการทำกิจกรรม ทำให้รู้สึกว่าการจัดกิจกรรมบางกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ไม่สนุกและยากเกินไป 3) การขาดความร่วมมือในการทำกิจกรรม การขาดการซักถามข้อสงสัยและความไม่กล้าแสดงออก

2.2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) อาจารย์ผู้สอนมีความคาดหวังกับนักเรียนค่อนข้างสูง 2) ถ้าเป็นกิจกรรมที่ยากเกินไป/เนื้อหาที่ยากและซับซ้อนเกินไปนักเรียนจะไม่ชอบ ไม่สนุก โดยไม่ได้คิดว่านั่นคือการเรียนรู้อย่างหนึ่ง นอกจากนี้ถ้ากิจกรรมง่ายเกินไป รู้อยู่แล้ว นักเรียนก็จะไม่สนใจเช่นกัน

2.2.3 ด้านการบริหารจัดการ การกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรม ซึ่งกำหนดให้ทำกิจกรรมหลังเลิกเรียนหรือการทำกิจกรรมในวันเสาร์ โดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรมภาคเรียนละ 33 – 36 ชั่วโมง ซึ่งอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามันน้อยเกินไปสำหรับการพัฒนานักเรียน

วิจารณ์

รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ปีการศึกษา 2555 สามารถพัฒนานักเรียนให้สร้างชิ้นงาน/โครงการ มีทักษะการคิดและคุณลักษณะของผู้ที่มีความสามารถพิเศษ เนื่องจากผ่านการวิเคราะห์จากคณะกรรมการโครงการเติมเต็มศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษและได้นำผลจากการทดลองใช้ในปีการศึกษา 2554 มาพัฒนาให้ดีขึ้น รวมทั้งนักเรียน อาจารย์และผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นด้วยกับรูปแบบดังกล่าวในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเฉพาะการจัดรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบแยกวิชาทำให้นักเรียนที่มีความถนัด ความสนใจในวิชานั้น ๆ สามารถเรียนรู้ ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมและมีความสุขสนุกในการเรียน

การพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษนี้ ได้ใช้โปรแกรมเสริมซึ่งเป็นกิจกรรมที่เน้นทักษะการคิด คุณลักษณะของผู้ที่มีความสามารถพิเศษและมุ่งเน้นการสร้างชิ้นงาน โดยศึกษาเชิงลึก ไม่เน้นการเรียนเนื้อหาในระดับที่สูงกว่า โดยจัดเสริมนอกเวลาเรียนปกติ โปรแกรมดังกล่าวทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และทำกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจด้วยความกระตือรือร้น มีความสุข สนุกและประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรม

สรุป

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยการจัดรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบแยกวิชาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 และการศึกษาเชิงลึกโดยการทำชิ้นงาน/โครงการ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 5 เป็นการเน้นทักษะการคิด คุณธรรมและการทำงานร่วมกัน โดยศึกษาเชิงลึก เน้นกระบวนการและการแก้ปัญหาภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาไม่เน้นการเรียนเนื้อหาในระดับชั้นที่สูงกว่า แต่เน้นการสร้างชิ้นงาน ซึ่งจัดเสริมนอกเวลาเรียนปกติ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของวัยและลักษณะวิชา สามารถพัฒนานักเรียนให้สร้างชิ้นงาน/โครงการ มีทักษะการคิดและคุณลักษณะของผู้ที่มีความสามารถพิเศษ รวมทั้งนักเรียน อาจารย์และผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นด้วยกับรูปแบบดังกล่าวในระดับมากถึงมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2548. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถ**

พิเศษ (พ.ศ. 2549 – 2559). กรุงเทพมหานคร: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.

Betts, George. 2009. **Gifted Education.** College of Education and Behavioral Science,

University of Northern Colorado, USA. (Mimeographed)